

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD–2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD–2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

subprogramului din cadrul proiectelor program instituțional de cercetare 2024-2027, etapa 2025, 010301 Perspective interdisciplinare asupra fenomenelor de confluență și de confruntare în domeniile lingvistic, literar și folcloric în spațiul basarabean ca limes civilizațional și frontieră geopolitică, dr. hab. MINCU Eugenia, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al Universității de Stat din Moldova, perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la ședința Biroului Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 27 februarie 2026 și a concluziilor experților confidențiali

S-a discutat: Raportul anual al subprogramului din cadrul proiectelor program instituțional de cercetare 2024-2027, etapa 2025, conducătorul proiectului – dr. hab. MINCU Eugenia.

S-a decis:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (punctaj calculat – 27).

Calificative pe criterii:

I) Realizarea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect, etapa 2025:

Scopul general al etapei a vizat valorificarea elementelor de limbă, literatură și folclor în spațiul basarabean ca frontieră culturală și geopolitică. Obiectivele, structurate pe două direcții majore, au fost realizate integral. S-a urmărit valorificarea patrimoniului lingvistic (onomastică, toponimie, texte vechi), identificarea elementelor dinamice ale limbii, precum și digitalizarea resurselor. Totodată, obiectivele s-au axat pe cercetarea identității literare basarabene, analiza mutațiilor axiologice și valorificarea arhivei de folclor. Implementarea acțiunilor planificate a condus la rezultate măsurabile care confirmă atingerea indicatorilor propuși. Activitatea din 2025 a demonstrat o tranziție reușită de la obiectivele teoretice (documentare și stabilire de cadre conceptuale) la rezultate practice concrete (dicționare, monografii, platforme digitale și evenimente de vizibilitate academică).

II) Diseminarea rezultatelor obținute (publicații, participări la conferințe cu rapoarte etc.):

Rezultatele obținute în cadrul subprogramului pentru etapa anului 2025 s-a materializat printr-un număr total de 160 de lucrări științifice publicate: monografii științifice, capitole în monografii, articole în reviste științifice, articole în lucrările conferințelor științifice, culegeri de studii, dicționare și ediții de texte etc. Totodată, rezultatele au fost diseminate prin prezentarea a 50 de comunicări la diverse foruri științifice naționale și internaționale. De asemenea, impactul

social a fost extins prin realizarea a 10 producții multimedia (interviuri în cadrul proiectului „Arhiva de voci”) și prin gestionarea platformelor digitale educaționale ale institutului.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

Conform raportului științific, valoarea socio-economică a rezultatelor obținute în cadrul subprogramului se manifestă prin impactul lor asupra educației, culturii și comunicării interculturale. Rezultatele s-au concretizat în instrumente de lucru și resurse accesibile publicului larg și specialiștilor. Cercetarea oferă direcții clare pentru utilizarea ulterioară a rezultatelor în sistemul educațional, în cercetarea umanistă.

IV) Implicarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

Participarea tinerilor cercetători și pregătirea acestora prin doctorat și postdoctorat au reprezentat componente esențiale ale activității de cercetare. Tinerii incluși în proiect (până la 40 de ani) constituie 31%; sunt incluși doctoranzi care își desfășoară cercetările pe teme direct corelate cu obiectivele proiectului.

Concluzii, recomandări:

Subprogramul de cercetare reușește să sintetizeze complexitatea identității lingvistice și literare a spațiului basarabean. Raportul evidențiază o corelare exemplară între obiectivele asumate și rezultatele concrete, materializate prin publicarea a 160 de lucrări științifice, inclusiv monografiile de prestigiu internațional și dicționare fundamentale.

Proiectul se distinge prin capacitatea de a îmbina cercetarea fundamentală cu inovația digitală, oferind societății resurse educaționale moderne și platforme interactive pentru cultivarea limbii. Un aspect definitoriu este viziunea strategică asupra schimbului de generații, demonstrată prin implicarea tinerilor cercetători (peste 31% din echipă). Prin valorificarea patrimoniului cultural ca „frontieră geopolitică” și adaptarea la exigențele tehnologice actuale, proiectul nu doar conservă moștenirea spirituală, ci o propulsează activ în circuitul valoric european.

Recomandări: recenziile, prefetele și postfetele nu pot fi considerate articole științifice; trebuie incluse într-o rubrică separată de cea a articolelor științifice. (Ex: OLARIU, V. (Recenzie la cartea) Tudor Bumbu, Liudmila Burtseva, Svetlana Cojocar, Alexandru Colesnicov, Ludmila Malahov. Digitization of Romanian Historical Printing. „Vladimir Andrunachievici” Institute of Mathematics and Computer Science, Moldova State University, Chișinău, 2023. *Philologica Jassyensia*. 2025, nr. 1/41, pp. 423-425. ANIȚOI, G. [Recenzie] Dumitru Apetri. *Fenomenologia receptării literare – ediție aniversară*. *Philologia*. 2025, nr. 2, pp. 149-150. ISSN 1857-4300. E-ISSN 2587-3717. BURLACU, A. *Critica românească din Basarabia între continuitate și ruptură*. *Philologia*. 2025, nr. 1, pp. 167-170. ISSN 1857-4300, E-ISSN 2587-3717. CARAMAN, V. *O viață închinată literei: Dumitru Apetri la 85 de ani*. *Philologia*. 2025, nr. 2 pp. 154-156. ISSN 1857-4300. CORCINSCHI, N. *Singularitatea literaturii și viețile plurale ale criticului*. *Philologia*. 2025, nr. 2, pp. 141-145. ISSN 1857-4300. E-ISSN 2587-3717. GHERMAN, O. *Viața imaginilor: o abordare filozofică*. *Philologia*. 2025, nr. 1, pp. 171-174. ISSN 2587-3717. IVANOV, C. *Tabuul: o abordare antropologică*. *Philologia*. 2025, nr. 1, pp. 175-179. ISSN 1857-4300. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/175-179_37.pdf KROLEVSKI, S. *Cântărețul iubirii sau Costache Conachi reeditat la Chișinău*. *Philologia*. 2025, 2, pp. 144-148. ISSN <https://philologia.usm.md/index.php/journal/article/view/270/313>. MINCU, E. *Inga Druță: suflet de cercetare și spirit de creație al Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”*. *Philologia*, 2025, nr. 2, pp. 151-153. ISSN 1857-4300. MINCU, E. *O carte despre „Drumul la-ntors acasă”*. In *memoriam prof. univ., dr. hab. Vasile Bahnaru*. *Intertext*. 2025, nr. 1(65), pp. 198-200. ISSN 1857-3711. ANIȚOI, G. [Recenzie] *Povestea interdicțiilor*. *Limbă, Literatură, Folclor*. 2025, nr. 1, pp. 119-120. ISSN 2587-3881. CORCINSCHI, N. [Recenzie] *Centrul de Literatură și Folclor, în 2025. Garnitura tânără a exegezei literare*. *Limbă, Literatură, Folclor*. 2025, nr. 2, pp. 170-173. ISSN 2587-3881. CURTESCU, M. (ABRAMCIUC, Maria) [Recenzie] *O cercetare acribioasă în câmpul filologic (recenzie la volumul Limite și provocări, de Constantin Ivanov)*. *Limbă, Literatură, Folclor*.

2025, nr. 2, pp. 174-176. ISSN 2587-3881. GHERMAN, O. [Recenzie] Critica literară din Basarabia postsovietică: câteva nuclee active. *Limbă, Literatură, Folclor*. 2025, nr. 1, pp. 107-110. ISSN 2587-3881. HARITON, N. [Recenzie] Margareta Curtescu. *Critici literari și esești din Basarabia (1990-2020)*. Dicționar selectiv. *Limbă. Literatură. Folclor*, 2025, nr. 1, pp. 115-118. IVANOV, C. [Recenzie] O viziune psihanalitică asupra figurii paterne. *Limbă, Literatură, Folclor*. nr. 1, pp. 111-114. CARAMAN, V. Festina lente și echilibrul emoțional ca principii vitale. Prefață la volumul Dumitru Apetri. *Fenomenolog al receptării literare*. In: Vlad Caraman (coord.), Dumitru Apetri. *Fenomenolog al receptării literare*. Chișinău: Editura USM, 2025, pp. 6-7. ISBN 978-9975-62-909-6. CIMPOI, M. Destinul interpretativ al studiului narativ – în viziunea lui Sergiu Cogut. In: Sergiu Cogut. *Textul narativ. Perspective intertextuale și postmoderne*. Chișinău: Editura Universității de Stat din Moldova, 2025, pp. 5-8. ISBN 978-9975-62-884-6. CIMPOI, M. Scrisoare de recomandare. In: Vlad Caraman (coord.), Dumitru Apetri. *Fenomenolog al receptării literare*. Chișinău: Editura USM, 2025, pp. 20-22. ISBN 978-9975-62-909-6.

Articolul „POTÎNG, T. Influențe, confluente și controverse în evoluția științelor etnologice de la Chișinău. *Limbă, Literatură, Folclor*. 2025, nr. 2, pp. 160-169. ISSN 2587-3881” anterior a fost raportat la proiectul de excelență în cercetare pentru anul 2025, coordonat de dna dr. T. Potîng.

Se constată o discrepanță între numărul de articole publicate și unitatea de funcție. Spre exemplu, Creangă Dumitru înregistrează o singură participare la o conferință științifică; Dicusar Cristina – 1 articol și 2 participări la conferințe științifice; Potîng Tatiana – 1 articol științific și 4 participări la conferințe. În același timp, ceilalți membri ai echipei, angajați cu normă integrală de cercetare (1,0), au publicat între 2 și 8 articole științifice.

Un membru al proiectului nu are nici un rezultat științific: Gorgos Ștefan (eliberat 29.08.2025).

Conducător al
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ